ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

គណៈមេធាវីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

The Bar Association of the Kingdom of Cambodia

បណ្តឹងតវ៉ារបស់តតិយជន

មេធាវី អ៊ឹង ប៊ូលី

ដកស្រង់ចេញពីព្រឹត្តិបត្រមេធាវី

ត្រីមាសទី៤ លេខ១៩ ខែតុលា - ធ្នូ ឆ្នាំ២០១៨

រៀបចំដោយនាយកដ្ឋានស្រាវជ្រាវ បោះពុម្ព និងផ្សព្វផ្សាយ

នៃគណៈមេធាវីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

បណ្តឹងតវ៉ារបស់តតិយជន

លោកមេធាវី អ៊ីវ ប៉ូលី*

១. សេចក្តីផ្តើម

ការធ្វើបណ្តឹងជាសិទ្ធិរបស់ភាគី ប្រសិនបើភាគីយល់ថា សិទ្ធិរបស់ខ្លួនជាអាទិ៍ ត្រូវបានបំពាន និងមានបំណងសង្គ្រោះសិទ្ធិនោះតាមផ្លូវតុលាការ។ ការអនុវត្តសិទ្ធិរបស់ភាគីនៅក្នុងនីតិវិធីអនុវត្តដោយបង្ខំ ឬនីតិវិធីអនុវត្តរក្សាការពារ ពេលខ្លះបានប៉ះពាល់ដល់សិទ្ធិ ឬផលប្រយោជន៍របស់តតិយជន ដោយសារការពិនិត្យស្រាវជ្រាវទ្រព្យសម្បត្តិទទួលខុសត្រូវរបស់កូនបំណុល ត្រូវធ្វើឡើងដោយផ្អែកលើលក្ខណៈខាងក្រៅប៉ុណ្ណោះ ហើយលក្ខណៈសារធាតុនៃសិទ្ធិមិនត្រូវបានស្រាវជ្រាវលម្អិតនោះទេ។ ក្នុងក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីពុំមានផ្តល់អត្ថន័យតតិយជនជាបុគ្គលបែបណានោះទេ។ នៅក្នុងសន្ធានុក្រមរដ្ឋប្បវេណីបានពន្យល់ពាក្យតតិយជនថាជាបុគ្គលទីបី ឬបុគ្គលដែលមិនមែនជាភាគី នៅក្នុងទំនាក់ទំនងគតិយុត្ត ឬបុគ្គលមិនមែនជាភាគីនៅក្នុងរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណី។

បណ្តឹងតវ៉ារបស់តតិយជនជាបណ្តឹងដែលតតិយជនប្តឹងតវ៉ាប្រឆាំងនឹងម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្ត ដោយអះអាងថាកម្មវត្ថុនៃការអនុវត្ត មិនមែនជាទ្រព្យសម្បត្តិទទួលខុសត្រូវរបស់កូនបំណុលនៃការអនុវត្តនៅក្រោមច្បាប់សារធាតុនោះទេ ប៉ុន្តែជាទ្រព្យសម្បត្តិរបស់តតិយជន ហើយទាមទារឲ្យដកចេញនូវការអនុវត្តដោយបង្ខំចំពោះទ្រព្យសម្បត្តិទាំងនោះ (មាត្រា៣៦៥ កថាខណ្ឌទី១ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី)។ បណ្តឹងតវ៉ារបស់តតិយជន ជាវិធីមួយដែលក្រមនីតិវិធីបានចែងដើម្បីសង្គ្រោះសិទ្ធិរបស់តតិយជន។ បណ្តឹងតវ៉ារបស់តតិយជនមិនមែនជាវិវាទអំពីអត្ថិភាពនៃសិទ្ធិទាមទារ ដែលតតិយជនចង់ឲ្យសម្រេចតាមរយៈការអនុវត្តដោយបង្ខំនោះទេ។

បណ្តឹងតវ៉ារបស់តតិយជនអាចយកទៅអនុវត្តបាន ចំពោះការអនុវត្តដោយបង្ខំគ្រប់ប្រភេទ ដូចជា ការអនុវត្តដោយបង្ខំនូវសិទ្ធិទាមទារឲ្យសងជាប្រាក់ ឬសិទ្ធិលើបំណុល ឬសិទ្ធិលើទ្រព្យសម្បត្តិ ឬការអនុវត្តដោយបង្ខំឲ្យប្រគល់វត្ថុ ឬការឲ្យធ្វើសកម្មភាពជាកំណត់ជាអាទិ៍។ បណ្តឹងតវ៉ារបស់តតិយជនអាចធ្វើបាន ឬមិនបានអាស្រ័យទៅលើប្រភេទសិទ្ធិរបស់តតិយជនដែលមានចំពោះការអនុវត្តដោយបង្ខំថាតើសិទ្ធិនោះនឹងប៉ះពាល់ឬយ៉ាងណា ប្រសិនបើមានការអនុវត្តដោយបង្ខំហើយមានភាពចាំបាច់ និងផលប្រយោជន៍នៅក្នុងការដកចេញនូវការអនុវត្ត ឬទេ? ភាពចាំបាច់នៃការដកចេញជាស្ថានភាព ប្រសិនបើការអនុវត្តដោយបង្ខំត្រូវបានបន្តនឹង

---

*លោកមេធាវី អ៊ីវ ប៉ូលី ជាគ្រូបង្រៀនច្បាប់រដ្ឋប្បវេណីនៃសាលាមេធាវី និងជាប្រធានគណៈកម្មការកិច្ចការរដ្ឋប្បវេណីនៃគណៈមេធាវី

បណ្តាលឲ្យសិទ្ធិរបស់តតិយជនត្រូវបានបាត់បង់។ ផលប្រយោជន៍នៃការដកចេញ គឺជាស្ថានភាពកម្មវត្ថុនៃការអនុវត្តមានមួយផ្នែក ឬទាំងមូលជាទ្រព្យសម្បត្តិ (កម្មសិទ្ធិ ឬសិទ្ធិផ្សេងទៀត) របស់តតិយជន ហើយមានលក្ខណៈមិនត្រឹមត្រូវ ដែលអនុញ្ញាតឲ្យម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្ត សម្រេចសិទ្ធិរបស់ខ្លួននៅក្នុងទំនាក់ទំនងធៀបនឹងតតិយជន។

បណ្តឹងតវ៉ារបស់តតិយជន ជាការប្រឆាំងនឹងការអនុវត្តដោយបង្ខំ ដោយតតិយជននឹងអះអាងអំពីកម្មសិទ្ធិ ឬសិទ្ធិផ្សេងទៀត ដែលរាំងស្ទះការធ្វើអនុប្បទាន ឬប្រគល់ទ្រព្យសម្បត្តិ ក្នុងករណីភាគច្រើន សិទ្ធិរបស់តតិយជន គឺកម្មសិទ្ធិ។ **"សិទ្ធិផ្សេងទៀត"**ដែលរាំងស្ទះការធ្វើអនុប្បទាន ឬប្រគល់ទ្រព្យសម្បត្តិជាសិទ្ធិដែលអាចអះអាងចំពោះម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្ត ដូចជាសិទ្ធិកាន់កាប់ (មាត្រា២២៧ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី) សិទ្ធិជួលអចិន្ត្រៃយ៍ (មាត្រា២២៤ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី) ផលុបភោគ (មាត្រា២៥៦ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី) សិទ្ធិប្រើប្រាស់(មាត្រា២៧៤ កថាខណ្ឌទី១ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី) សិទ្ធិអាស្រ័យនៅ(មាត្រា២៧៤ កថាខណ្ឌទី២ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី) សេវភាព (មាត្រា២៨៥ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី) ភតិសន្យា (មាត្រា៥៩៦ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី) សិទ្ធិឃាត់ទុក (មាត្រា៧៧៤ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី) ឬសិទ្ធិលើការបញ្ចាំ (មាត្រា៨១៦ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី)ជាអាទិ៍។

ផ្អែកតាមមាត្រា**៣៦៥** នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី បានបញ្ជាក់អំពីមូលដ្ឋាននៃ បណ្តឹងតវ៉ារបស់តតិយជនថា "**តតិយជនដែលមានកម្មសិទ្ធិ ឬសិទ្ធិផ្សេងទៀត ដែលរាំងស្ទះការធ្វើអនុប្បទាន ឬប្រគល់វត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុនៃការអនុវត្តដោយបង្ខំ**"។ ឈរលើហេតុផលនេះ សម្រាប់តតិយជនអាចនឹងអះអាងអំពីមូលហេតុនៃបណ្តឹងតវ៉ា នៅពេលមានមូលហេតុបី ទី១ តតិយជនអាចរាំងស្ទះការធ្វើអនុប្បទាន ឬប្រគល់វត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុនៃការអនុវត្តដោយបង្ខំ ដោយអះអាងអំពីកម្មសិទ្ធិ ឬសិទ្ធិផ្សេងទៀត ទី២ កម្មសិទ្ធិ ឬសិទ្ធិផ្សេងទៀតរបស់តតិយជនអាចតតាំងនឹងការអនុវត្តដោយបង្ខំរបស់ម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្ត និងទី៣ អត្ថិភាពនៃការអនុវត្តដោយបង្ខំ ឬការអនុវត្តរក្សាការពារដែលបានប៉ះពាល់ដល់កម្មសិទ្ធិ ឬសិទ្ធិផ្សេងទៀតរបស់តតិយជន។\

២. តើនរណាជាភាគីនៃបណ្តឹងតវ៉ារបស់តតិយជន?

នៅក្នុងសំណុំរឿងបណ្តឹងតវ៉ារបស់តតិយជន បុគ្គលដែលអាចក្លាយជាដើមចោទត្រូវតែជាតតិយជនដែលមានកម្មសិទ្ធិ ឬសិទ្ធិផ្សេងទៀតដែលរាំងស្ទះការធ្វើអនុប្បទាន ឬប្រគល់ទ្រព្យសម្បត្តិ។ ភាគច្រើនបំផុតសិទ្ធិរបស់តតិយជនជាកម្មសិទ្ធិ។ សិទ្ធិទាំងនោះត្រូវតែជាសិទ្ធិដែលអាចរងនូវការបំពាន ដោយសារការអនុវត្តដោយបង្ខំរបស់ម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្ត

ប្រសិនបើការអនុវត្តដោយបង្ខំនៅតែបន្ត។ បុគ្គលដែលអាចក្លាយជាចុងចម្លើយ គឺម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្តមិនមែនអាជ្ញាសាលា ឬស្ថាប័នអនុវត្ត ឬតុលាការអនុវត្តនោះទេ។ ចំណែកកូនបំណុលនៃការអនុវត្ត ពុំមានលក្ខណៈសម្បត្តិជាដើមចោទ ឬចុងចម្លើយនៃបណ្តឹងតវ៉ារបស់តតិយជននោះទេ ដោយសារកម្មវត្ថុនៃការអនុវត្តដោយបង្ខំដែលអាចត្រូវបានដកចេញមិនមែនជាទ្រព្យសម្បត្តិរបស់ខ្លួន មានន័យថា ខ្លួនគ្មានផលប្រយោជន៍នៃបណ្តឹងក្នុងការទាមទារឲ្យដកចេញ ហើយក៏ពុំមានភាពចាំបាច់ឲ្យកូនបំណុលនៃការអនុវត្ត ក្លាយជាចុងចម្លើយនៅក្នុងករណីនេះផងដែរ។

ឧទាហរណ៍1៖ C បានលក់ដី និងបានផ្ទេរការចុះបញ្ជីកម្មសិទ្ធិដីមក B។ បន្ទាប់មក C យល់ថា B បានឆបោកខ្លួន ហេតុនេះ C បានលុបចោលកិច្ចសន្យា ដោយផ្អែកលើការឆបោក (មាត្រា៣៤៧ កថាខណ្ឌទី១ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី)។ ក្រោយពីការលុបចោល C មិនទាន់ទទួលបានការចុះបញ្ជីផ្ទេរកម្មសិទ្ធិឲ្យខ្លួនវិញនៅឡើយទេ។ A គឺជាម្ចាស់បំណុលរបស់ B និងបានរឹបអូសយកដីខាងលើដែលចុះបញ្ជីក្រោមឈ្មោះរបស់ B ។ C បានដាក់ពាក្យបណ្តឹង ក្នុងនាមជាតតិយជនប្រឆាំងនឹង A ផ្អែកលើកម្មសិទ្ធិរបស់ខ្លួន។

ឧទាហរណ៍2៖ B បានលក់កុំព្យូទ័រមួយគ្រឿងទៅឲ្យ C ហើយបានផ្ទេរការកាន់កាប់កុំព្យូទ័រនោះដោយកិច្ចព្រមព្រៀង គឺមិនបានប្រគល់កុំព្យូទ័រជាក់ស្តែងទេ(មាត្រា២២៩កថាខណ្ឌទី២ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី)។ A ជាម្ចាស់បំណុលរបស់ B បានរឹបអូសយកកុំព្យូទ័រដែល B បានកំពុងកាន់កាប់។ C បានដាក់ពាក្យបណ្តឹងតវ៉ារបស់តតិយជនប្រឆាំងនឹង A ផ្អែកលើកម្មសិទ្ធិរបស់គាត់។

៣. តើបណ្តឹងតវ៉ារបស់តតិយជនអាចត្រូវបានដាក់ និងទទួល នៅពេលណា?

៣.១ អត្ថិភាពនៃការអនុវត្តដោយបង្ខំ

ជាគោលការណ៍ នៅពេលមានផលប្រយោជន៍ក្នុងការធ្វើបណ្តឹង (មាត្រា៧៤ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី)កើតឡើងនៅក្រោយការចាប់ផ្តើមការអនុវត្ត ដោយបង្ខំចំពោះកម្មវត្ថុដែលពាក់ព័ន្ធ។ ក្នុងករណីកម្មវត្ថុនៃការអនុវត្តដោយបង្ខំត្រូវបានបញ្ជាក់ ដូចជាការប្រគល់វត្ថុជាក់លាក់ណាមួយនោះ ប្រសិនបើមានការផ្តល់រូបមន្តអនុវត្ត (មាត្រា៣៥៧ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី) នោះនឹងមានការទទួលស្គាល់ថា ការខូចខាតនឹងកើតមានឡើង នៅពេលការអនុវត្តដោយបង្ខំលេចចេញជាក់ស្តែង និងពេលនោះផលប្រយោជន៍នៃការដាក់ពាក្យបណ្តឹងតវ៉ារបស់តតិយជននឹងត្រូវបានទទួលស្គាល់។

តតិយជនយល់ថាកម្មវត្ថុនៃការអនុវត្តដោយបង្ខំដែលបានចាប់ផ្តើមអនុវត្តនោះ មានមួយផ្នែក ឬទាំងមូល ជាកម្មសិទ្ធិ ឬសិទ្ធិផ្សេងទៀតរបស់ខ្លួន។

បណ្តឹងតវ៉ារបស់តតិយជនត្រូវបានទទួលស្គាល់ថា ជាវិធីដែលតតិយជនអាចសង្គ្រោះនូវសិទ្ធិរបស់ខ្លួនពីការអនុវត្តដោយបង្ខំរបស់ម្ចាស់បំណុល ហេតុនេះ នៅពេលដែលការអនុវត្តដោយបង្ខំចំពោះកម្មវត្ថុដែលពាក់ព័ន្ធនោះត្រូវបានបញ្ចប់ ហើយផលប្រយោជន៍ក្នុងការដាក់ពាក្យបណ្តឹងតវ៉ារបស់តតិយជនក៏ត្រូវរលត់ដែរ។ ប្រសិនបើ តតិយជននៅតែដាក់បណ្តឹងទៀត បណ្តឹងនោះនឹងត្រូវលើកចោល ដោយហេតុថា កម្មវត្ថុនោះត្រូវបានចាត់ចែងរួចហើយនាំឲ្យលែងមានភាពចាំបាច់ក្នុងការការពារផលប្រយោជន៍របស់តតិយជន ចំពោះទំនាក់ទំនង ឬសិទ្ធិនោះទៀតហើយ។

ឧទាហរណ៍៖ C មានរថយន្តមួយគ្រឿងបានជួលទៅឲ្យ B។ A គឺជាម្ចាស់បំណុលរបស់ B និងបានរឹបអូសយករថយន្តដែល B កំពុងកាន់កាប់។ C បានដាក់ពាក្យបណ្តឹងតវ៉ារបស់តតិយចំពោះ A ទៅសាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ ប៉ុន្តែ C មិនបានដាក់ពាក្យសុំផ្អាកការអនុវត្តជាបណ្តោះអាសន្ន (មាត្រា៣៦៧ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី)។ ខណៈពេលដែលបណ្តឹងតវ៉ាដោយតតិយជនកំពុងត្រូវបានចាត់ការ ការអនុវត្តដោយបង្ខំនៅតែបន្ត ហើយរថយន្តនេះត្រូវបានលក់ទៅឱ្យ D តាមរយៈការលក់ដោយបង្ខំ រួចលោកDបានបង់ប្រាក់លក់ទិញទៅតុលាការទីបំផុតលុយនេះត្រូវបានប្រគល់ទៅឲ្យម្ចាស់បំណុលរបស់ B។

ចំណុចនេះការអនុវត្តដោយបង្ខំបានបញ្ចប់ ពាក្យសុំផ្អាកជាបណ្តោះនូវការអនុវត្តដោយបង្ខំមិនមានប្រសិទ្ធភាព។ ដូចនេះបណ្តឹងតវ៉ាដោយតតិយជនបាត់បង់ផលប្រយោជន៍នៃបណ្តឹងនាំឲ្យបណ្តឹងតវ៉ារបស់តតិយជននឹងត្រូវលើកចោល។

បណ្តឹងតវ៉ារបស់តតិយជនជាស្ថានភាព តតិយជនអះអាងថា កម្មវត្ថុនៃការអនុវត្តដោយបង្ខំមិនត្រឹមត្រូវដើម្បីសម្រេចនូវសិទ្ធិរបស់ម្ចាស់បំណុល ដោយមានទំនាក់ទំនងទៅនឹងសិទ្ធិរបស់ខ្លួន។ មួយវិញទៀត របៀបនៃការពិចារណាប្រភេទនៃសិទ្ធិរបស់តតិយជនចំពោះកម្មវត្ថុនៃការអនុវត្តថាតើសិទ្ធិនោះត្រូវខូចខាតដោយសារការអនុវត្តដោយបង្ខំ ឬយ៉ាងណា? តើមានភាពចាំបាច់ និងមានផលប្រយោជន៍ឬទេ ក្នុងការដកចេញនូវការអនុវត្ត?

៣.២ តតិយជនអះអាងអំពីកម្មសិទ្ធិ ឬសិទ្ធិផ្សេងទៀត ដែលរារាំងដល់ការធ្វើអនុប្បទាន ឬប្រគល់វត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុនៃការអនុវត្តដោយបង្ខំ

ជាទូទៅ សិទ្ធិរារាំងការអនុវត្តដោយបង្ខំរបស់តតិយជន គឺជាកម្មសិទ្ធិ ឬសិទ្ធិផ្សេងទៀត ប៉ុន្តែភាគច្រើន តតិយជនអះអាងអំពីកម្មសិទ្ធិ។ សិទ្ធិកាន់កាប់ក៏ត្រូវបានការពារ ហើយក៏ជាសិទ្ធិដែលនាំឲ្យមានមូលហេតុនៃបណ្តឹងតវ៉ារបស់តតិយជនផងដែរ។ ប្រសិនបើ តតិយជនកាន់កាប់ចលនវត្ថុរបស់កូនបំណុលនៃការអនុវត្ត តាមច្បាប់ត្រូវមានការយល់ព្រមពីតតិយជននោះ ទើបអាជ្ញាសាលាអាចរឹបអូសបាន (មាត្រា៣៨៦ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី) ប៉ុន្តែប្រសិនបើអាជ្ញាសាលាធ្វើការរឹបអូសចលនវត្ថុដោយគ្មានការយល់ព្រម តតិយជនអាចទាមទារឲ្យមានការសង្គ្រោះតាមវិធីនៃការដាក់ពាក្យសុំតវ៉ាចំពោះការអនុវត្ត (មាត្រា៣៨៤ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី) ដោយផ្អែកលើការបំពានច្បាប់នៃនីតិវិធីអនុវត្តដោយបង្ខំ ឬដាក់ពាក្យបណ្តឹងតវ៉ារបស់តតិយជន (មាត្រា៣៦៥ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី) ដោយផ្អែកលើការបំពានសិទ្ធិកាន់កាប់។

ក្នុងករណីការរឹបអូសអចលនវត្ថុ ម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្ត A ត្រូវភ្ជាប់នូវឯកសារចម្លងដែលមានសេចក្តីបញ្ជាក់នៃសៀវភៅចុះបញ្ជីដែលឈ្មោះរបស់កូនបំណុលត្រូវបានចុះបញ្ជីជាកម្មសិទ្ធិករ ឬត្រូវបញ្ជាក់ថា កូនបំណុលជាកម្មសិទ្ធិករ (មាត្រា៤១៧ កថាខណ្ឌទី៣ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី)។ ប្រសិនបើ A បានដាក់ពាក្យសុំរឹបអូសដីរបស់ B កម្មសិទ្ធិករដែលបានចុះបញ្ជីដីជា C ហើយ A មិនបានបញ្ជាក់ពីកម្មសិទ្ធិរបស់ B លើដីទេ នោះតុលាការមិនត្រូវចេញដីកាសម្រេចរឹបអូសដីនោះទេ ព្រោះពាក្យសុំមិនគោរពតាមមាត្រា ៤១៧ កថាខណ្ឌទី៣ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី។ ប្រសិនបើតុលាការអនុវត្តបានចេញដីកាសម្រេចរឹបអូសដីដោយមានកំហុស នោះដីកាសម្រេចនឹងខុសច្បាប់ ***<u>ហេតុនេះ តតិយជនអាចដាក់ពាក្យសុំតវ៉ាចំពោះការអនុវត្ត (មាត្រា ៣៨៤ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី) ឬដាក់ពាក្យបណ្តឹងតវ៉ារបស់តតិយជន (មាត្រា ៣៦៥ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី)</u>***។

ផ្ទុយទៅវិញ ប្រសិនបើកម្មសិទ្ធិករដែលបានចុះបញ្ជីដីគឺជា B ហើយម្ចាស់បំណុលរបស់ B ដែលជា A បានដាក់ពាក្យសុំរឹបអូសដី នោះតុលាការអនុវត្តអាចចេញដីកាសម្រេចរឹបអូសដីបាន មិនថានរណាជាកម្មសិទ្ធិករនៃដីនោះទេ។ ក្នុងករណីនេះ ទោះបីជាកម្មសិទ្ធិករពិតប្រាកដមិនមែនជា B ប៉ុន្តែជា C ក៏ដោយ ក៏ដីកាសម្រេចនៅតែស្របច្បាប់ដែរ ព្រោះ A បានដាក់នូវឯកសារចម្លងដែលមានសេចក្តីបញ្ជាក់នៃសៀវភៅចុះបញ្ជី មានឈ្មោះរបស់ B ត្រូវបានចុះបញ្ជីថាជាកម្មសិទ្ធិករ។ ដូច្នេះ C មិនអាចដាក់ពាក្យសុំតវ៉ាចំពោះការអនុវត្ត (មាត្រា៣៨៤ នៃក្រមនីតិវិធី

រដ្ឋប្បវេណី)បានទេ ប៉ុន្តែអាចដាក់ពាក្យបណ្តឹងតវ៉ារបស់តតិយជនបាន (មាត្រា៣៦៥ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី)។

៣.៣ កម្មសិទ្ធិ ឬសិទ្ធិផ្សេងទៀតរបស់តតិយជនដែលអាចតតាំងនឹងការអនុវត្តរបស់ម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្ត

ស្ថានភាពសម្រាប់ពិចារណានៃសិទ្ធិរបស់តតិយជនដែលអាចតតាំងនឹងការអនុវត្តរបស់ម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្ត មានដូចខាងក្រោមនេះ៖

ទី១ ការអនុវត្តដោយបង្ខំដែលគ្មានគោលបំណងឲ្យសងជាប្រាក់

ប្រសិនបើខ្លឹមសារនៃការអនុវត្តដោយបង្ខំគ្មានគោលបំណងឲ្យសងជាប្រាក់ ដូចជា ការបង្គាប់ឲ្យកូនបំណុលនៃការអនុវត្តប្រគល់វត្ថុជាក់លាក់ (កម្មវត្ថុនៃការអនុវត្តដោយបង្ខំ) ទៅឲ្យម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្ត ដូចជា អចលនវត្ថុ ជាអាទិ៍ សិទ្ធិដែលរាំងស្ទះដល់ការប្រគល់អាចជាសិទ្ធិកាន់កាប់ សិទ្ធិជួលអចិន្ត្រៃយ៍ សិទ្ធិជួលអចលនវត្ថុ ផលុបភោគ សិទ្ធិប្រើប្រាស់ សិទ្ធិអាស្រ័យនៅ សេវភាព សិទ្ធិឃាត់ទុក និងសិទ្ធិលើការបញ្ចាំ។ ប្រសិនបើ ការអនុវត្តដោយបង្ខំនៅតែបន្តអាចនឹងនាំឲ្យប៉ះពាល់ដល់សិទ្ធិរបស់តតិយជន ប្រសិនបើ សិទ្ធិខាងលើនេះរបស់តតិយជនមានលក្ខណៈត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់សារធាតុ។ ប៉ុន្តែឯកសិទ្ធិ (មាត្រា៧៨១ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី) និងហ៊ីប៉ូតែក (មាត្រា៨៤៣ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី)ជាអាទិ៍ មិនស្ថិតនៅក្នុងសិទ្ធិផ្សេងៗទៀតនៃមាត្រា៣៦៥ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីនោះទេ ពីព្រោះទោះបីសិទ្ធិទាំងនេះទទួលបានការសងជាអាទិភាពក៏ពិតមែន ប៉ុន្តែម្ចាស់បំណុលហ៊ីប៉ូតែក ឬម្ចាស់បំណុលឯកសិទ្ធិមិនមានសិទ្ធិកាន់កាប់ ឬប្រើប្រាស់ ឬអាស្រ័យផលពីវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុនៃការអនុវត្តដោយបង្ខំ ហេតុនេះសិទ្ធិទាំងនេះមិនរារាំងក្នុងការប្រគល់វត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុនៃការអនុវត្តដោយបង្ខំ។

ឧទាហរណ៍1៖ A (ម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្ត) បានដាក់ពាក្យសុំឲ្យប្រគល់អចលនវត្ថុ L ដែលស្ថិតក្រោមឈ្មោះ B (កូនបំណុលនៃការអនុវត្ត)។ អចលនវត្ថុ L ជាប់បន្ទុកហ៊ីប៉ូតែករបស់ម្ចាស់បំណុលហ៊ីប៉ូតែក C និងបានចុះបញ្ជីត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់។ ករណីនេះ C គ្មានមូលហេតុនៃបណ្តឹងតវ៉ារបស់តតិយជននោះទេ ពីព្រោះសិទ្ធិរបស់ Cមិនត្រូវបានបំពានដោយសារការប្រគល់អចលនវត្ថុនោះទៅឲ្យ A ហើយសិទ្ធិរបស់Cនៅតែបន្តអត្ថិភាពលើអចលនវត្ថុផ្អែកលើអានុភាពតាមនៃសិទ្ធិប្រាតិភោគប្រត្យក្ស (មាត្រា៧៧២ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី)។ ***<u>ផ្ទុយទៅវិញប្រសិនបើ C អះអាងអំពីកម្មសិទ្ធិនាំឲ្យ C មានមូលហេតុនៃបណ្តឹងតវ៉ារបស់តតិយជន ពីព្រោះសិទ្ធិរបស់ C ត្រូវបានបំពាន និងអាចតតាំងចំពោះការប្រគល់អចលនវត្ថុនោះទៅឲ្យ A</u>***។

ឧទាហរណ៍2៖ A (ម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្ត) បានដាក់ពាក្យសុំឲ្យប្រគល់អចលនវត្ថុ L ដែលស្ថិតក្រោមឈ្មោះ B (កូនបំណុលនៃការអនុវត្ត)។ ***<u>អចលនវត្ថុ L ជាប់សិទ្ធិជួលរបស់ C និង C កំពុងកាន់កាប់អចលនវត្ថុ L</u>***។ ករណីនេះ C មានមូលហេតុនៃបណ្តឹងតវ៉ារបស់តតិយជន ព្រោះសិទ្ធិរបស់ C អាចនឹងត្រូវបានបាត់បង់(ការកាន់កាប់ ការប្រើប្រាស់-អាស្រ័យផល) ប្រសិនបើការអនុវត្តដោយបង្ខំនៅតែបន្ត ហើយសិទ្ធិរបស់ C អាចតតាំងនឹងការអនុវត្តដោយបង្ខំរបស់ម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្ត (មាត្រា៥៩៨ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី)។

ឧទាហរណ៍3៖ A (ម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្ត) បានដាក់ពាក្យសុំឲ្យប្រគល់រថយន្ត ដែលស្ថិតក្រោមការកាន់កាប់របស់ B (កូនបំណុលនៃការអនុវត្ត)។ ***<u>រថយន្តនេះជាប់សិទ្ធិឃាត់ទុករបស់ C</u>***។ C បានជួលរថយន្តនេះឲ្យទៅ B។ B មិនបានបដិសេធក្នុងការប្រគល់រថយន្តឲ្យទៅអាជ្ញាសាលាតាមការអនុវត្តរបស់ A។ ករណីនេះ C មានមូលហេតុនៃបណ្តឹងតវ៉ារបស់តតិយជន ពីព្រោះសិទ្ធិរបស់ C ត្រូវរងប៉ះពាល់ដោយមិនអាចអាស្រ័យផល ដោយមានអាទិភាពពីវត្ថុឃាត់ទុក និងអាចបាត់បង់ការកាន់កាប់វត្ថុឃាត់ទុក បើការអនុវត្តដោយបង្ខំមិនត្រូវបានដកចេញ (មាត្រា៧៧៥ និង មាត្រា៥៧៦ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី)។

ឧទាហរណ៍4 ៖ A (ម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្ត) បានដាក់ពាក្យសុំឲ្យប្រគល់រថយន្ត ដែលស្ថិតក្រោមការកាន់កាប់របស់ B (កូនបំណុលនៃការអនុវត្ត)។ ***<u>រថយន្តនេះជាប់សិទ្ធិលើការបញ្ចាំរបស់ C</u>***។ C បានប្រគល់រថយន្តនេះឲ្យទៅBគ្រប់គ្រងក្នុងនាមខ្លួន។ B មិនបានបដិសេធក្នុងការប្រគល់រថយន្តឲ្យទៅអាជ្ញាសាលាតាមការអនុវត្តរបស់ A។ ករណីនេះ C មានមូលហេតុនៃបណ្តឹងតវ៉ារបស់តតិយជន ពីព្រោះសិទ្ធិរបស់ C ត្រូវរងប៉ះពាល់ ដោយមិនអាចប្រើប្រាស់និងអាស្រ័យផល និងអាចបាត់បង់ការឃាត់ទុកវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុនៃការបញ្ចាំ បើការអនុវត្តដោយបង្ខំ មិនត្រូវបានដកចេញ(មាត្រា៨២១ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី)។

ឧទាហរណ៍5៖ A (ម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្ត) បានដាក់ពាក្យសុំឲ្យប្រគល់រថយន្ត ដែលស្ថិតក្រោមការកាន់កាប់របស់ B (កូនបំណុលនៃការអនុវត្ត)។ **រថយន្តនេះជាប់សិទ្ធិប្រាតិភោគដោយអនុប្បទានរបស់ C**។ C បានកាន់កាប់រថយន្តនេះ C បានប្រគល់រថយន្តនេះ ឲ្យទៅ B ឲ្យគ្រប់គ្រងក្នុងនាមខ្លួន(C)។ B មិនបានបដិសេធក្នុងការប្រគល់រថយន្តឲ្យទៅអាជ្ញាសាលាតាមការអនុវត្តរបស់ A។ ករណីនេះ C មានមូលហេតុនៃបណ្តឹងតវ៉ារបស់តតិយជន ពីព្រោះសិទ្ធិរបស់ C ត្រូវរងប៉ះពាល់ ដោយសារ C អាចបាត់បង់ការកាន់កាប់វត្ថុដែលជាលក្ខខណ្ឌតតាំងជាមួយនឹងតតិយជន បើការអនុវត្តដោយបង្ខំមិនត្រូវបានដកចេញ (មាត្រា៨៩0 នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី)។

ទី២ ការអនុវត្តដោយបង្ខំដែលមានគោលបំណងឲ្យសងជាប្រាក់

ប្រសិនបើខ្លឹមសារនៃការអនុវត្តដោយបង្ខំមានគោលបំណងឲ្យសងជាប្រាក់ ជាការលក់ដោយបង្ខំនូវវត្ថុជាក់លាក់ណាមួយ (កម្មវត្ថុនៃការអនុវត្តដោយបង្ខំជាអចលនវត្ថុជាអាទិ៍) អាចនឹងត្រូវបានធ្វើឡើង ដើម្បីសម្រេចសិទ្ធិលើបំណុលរបស់ A ក្នុងនាមជាម្ចាស់បំណុលនៃការអនុ-វត្ត ចំពោះទ្រព្យសម្បត្តិទទួលខុសត្រូវរបស់ B ដែលជាកូនបំណុលនៃការអនុវត្ត ហើយ A យល់ថា អចលនវត្ថុ L ជាទ្រព្យសម្បត្តិទទួលខុសត្រូវរបស់កូនបំណុលនៃការអនុវត្ត។ ក្នុង ករណីនេះ ប្រសិនបើតតិយជន C អះអាងអំពីកម្មសិទ្ធិរបស់ខ្លួនចំពោះកម្មវត្ថុនៃការអនុវត្តដោយបង្ខំ នាំឲ្យមានមូលហេតុនៃបណ្តឹងតវ៉ារបស់តតិយជន ពីព្រោះ ការអនុវត្តដោយបង្ខំបានបំពានសិទ្ធិរបស់ C ដោយសារកម្មវត្ថុនៃការអនុវត្តនេះមិនមែនជាទ្រព្យសម្បត្តិរបស់កូនបំណុលនៃការអនុវត្ត និងធ្វើឲ្យតតិយជនបាត់បង់កម្មសិទ្ធិលើអចលនវត្ថុនោះ ហើយកម្មសិទ្ធិរបស់ C អាចតតាំងនឹងការអនុវត្តដោយបង្ខំ។ ផ្ទុយទៅវិញ ក្នុងករណីនេះ ប្រសិនបើតតិយជន អះអាងអំពីសិទ្ធិកាន់កាប់ ឬសិទ្ធិលើការបញ្ចាំ ឬផលុបភោគជាអាទិ៍ ការលក់ដោយបង្ខំចំពោះ អចលនវត្ថុនេះ មិនធ្វើឲ្យសិទ្ធិរបស់តតិយជនត្រូវបាត់បង់នោះទេ នាំឲ្យតតិយជននោះគ្មានមូល ហេតុនៃបណ្តឹងតវ៉ារបស់តតិ-យជនឡើយ។

ឧទាហរណ៍1៖ A (ម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្ត) បានដាក់ពាក្យសុំរឹបអូសអចលនវត្ថុដែលបានចុះបញ្ជីក្រោមឈ្មោះ B (កូនបំណុលនៃការអនុវត្ត) ដើម្បីលក់ប្តូរជាប្រាក់សម្រេចសិទ្ធិលើបំណុលរបស់ខ្លួនដែលមានកំណត់ក្នុងសាលក្រមស្តាពរ (បង្គាប់ឲ្យ B បង់ប្រាក់ចំនួន ១0.000 ដុល្លារអាមេរិកឲ្យមក A) ជាអាទិ៍។ A យល់ថា អចលនវត្ថុ L ជាទ្រព្យសម្បត្តិទទួលខុសត្រូវរបស់ B ប៉ុន្តែតាមពិត កម្មសិទ្ធិករនៃអចលនវត្ថុពិតប្រាកដគឺ C។ ករណីនេះ តតិយជន C មានមូលហេតុនៃបណ្តឹងតវ៉ារបស់តតិយជន ពីព្រោះការអនុវត្តដោយបង្ខំធ្វើ ឲ្យប៉ះពាល់ដល់កម្មសិទ្ធិរបស់ខ្លួន។ ផ្ទុយទៅវិញ ប្រសិនបើ C អះអាងអំពីសិទ្ធិលើការបញ្ចាំចំពោះ អចលនវត្ថុគឺCគ្មានមូលហេតុនៃបណ្តឹងតវ៉ារបស់តតិយជននោះទេ ពីព្រោះការលក់ដោយបង្ខំចំពោះអចលនវត្ថុរបស់ Bគ្រាន់តែនាំឲ្យមានការផ្ទេរកម្មសិទ្ធិពី B ទៅអ្នកទិញតាមផ្លូវតុលាការប៉ុណ្ណោះ ដោយមិនមានការផ្ទេរការកាន់កាប់លើអចលនវត្ថុនោះទេ។ មួយវិញទៀត អ្នកទិញតាមផ្លូវតុលាការមិនមែនទទួលបានការផ្ទេរការកាន់កាប់ដោយស្ម័យប្រវត្តិនោះទេ គឺគ្រាន់តែទទួលបានការផ្ទេរកម្មសិទ្ធិប៉ុណ្ណោះ។ ហេតុនេះ ទោះបីជាកម្មសិទ្ធិលើអចលនវត្ថុត្រូវបានផ្ទេរ ពីកូនបំណុលនៃការអនុវត្ត (កម្មសិទ្ធិករនៃវត្ថុ) ទៅឲ្យអ្នកទិញតាមផ្លូវតុលាការក៏ដោយ ក៏ម្ចាស់សិទ្ធិលើការបញ្ចាំចំពោះអចលនវត្ថុ (តតិយជន C) នៅតែអាចបន្តកាន់កាប់អចលនវត្ថុនោះ រហូតទទួលបានការ

សងដដែល លើកលែងតែសិទ្ធិនេះមិនអាចតតាំង ចំពោះម្ចាស់ បំណុលដែលមានអាទិភាពជាងខ្លួន (មាត្រា៨២១ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី)។

ឧទាហរណ៍2៖ A (ម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្ត) បានដាក់ពាក្យសុំរឹបអូសចលនវត្ថុរបស់ B (កូនបំណុលនៃការអនុវត្ត) ដើម្បីលក់ប្តូរជាប្រាក់សម្រេចសិទ្ធិលើ បំណុលរបស់ខ្លួនដែលមានកំណត់ក្នុងសាលក្រមស្តាពរ (បង្គាប់ឲ្យ B បង់ប្រាក់ចំនួន ១0.000 ដុល្លារ អាមេរិកឲ្យមក A) ជាអាទិ៍។ A យល់ថា រថយន្តនៅផ្ទះរបស់ B ជាទ្រព្យសម្បត្តិរបស់ B ប៉ុន្តែតាមពិត B ខ្ចីរថយន្តរបស់ C មកជិះនោះទេ។ ក្នុងករណីនេះ C មានមូលហេតុនៃបណ្តឹង តវ៉ារបស់តតិយជន ដោយអះអាងអំពីកម្មសិទ្ធិ និងបញ្ជាក់ថាកម្មវត្ថុនៃការអនុវត្ត (រថយន្ត) មិនមែនជាទ្រព្យសម្បត្តិទទួលខុសត្រូវរបស់កូនបំណុលនៃការអនុវត្តនោះទេ មានភាពចាំបាច់ និងផលប្រយោជន៍ក្នុងការដកចេញនូវការអនុវត្តដោយបង្ខំ។ ផ្ទុយទៅវិញ ប្រសិនបើ C អះអាងអំពីសិទ្ធិជួលនៅលើរថយន្តនាំឲ្យ C គ្មានមូលហេតុនៃបណ្តឹងតវ៉ារបស់តតិយជន ដោយហេតុថា សិទ្ធិរបស់ C មិនអាចតតាំងការអនុវត្តដោយបង្ខំរបស់ម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្ត (C មិន បានកាន់កាប់រថយន្ត)។

ឧទាហរណ៍3 ៖A (ម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្ត) បានដាក់ពាក្យសុំរឹបអូសចលនវត្ថុរបស់ B (កូនបំណុលនៃការអនុវត្ត) ដើម្បីលក់ប្តូរជាប្រាក់សម្រេចសិទ្ធិលើបំណុលរបស់ខ្លួនដែលមានកំណត់ក្នុងសាលក្រមស្តាពរ (បង្គាប់ឲ្យ B បង់ប្រាក់ចំនួន ១0.000 ដុល្លារអាមេរិកឲ្យមក A) ជាអាទិ៍។ A យល់ថា រថយន្តនៅផ្ទះរបស់ B ជាទ្រព្យសម្បត្តិរបស់ B ប៉ុន្តែតាមពិត B បានលក់រថយន្តនេះឲ្យទៅ C រួចហើយ ប៉ុន្តែ B មិនទាន់បានប្រគល់ C ។ ក្នុងករណីនេះ C មានមូលហេតុនៃបណ្តឹងតវ៉ារបស់តតិយជន ដោយអះអាងអំពីកម្មសិទ្ធិ និងបញ្ជាក់ថាកម្មវត្ថុនៃការអនុវត្ត (រថយន្ត)មិនមែនជាទ្រព្យសម្បត្តិទទួលខុសត្រូវរបស់កូន បំណុលនៃការអនុវត្តនោះទេ មានភាពចាំបាច់ និងផលប្រយោជន៍ក្នុងការដកចេញនូវការអនុវត្តដោយបង្ខំ។ ទោះបីជាតតិយជនមិនបានកាន់កាប់ជាក់ស្តែងក៏ដោយ ប៉ុន្តែការកាន់កាប់ដោយប្រយោលមានអត្ថិភាពតាមរយៈការប្តូរលក្ខណៈនៃការកាន់កាប់ (មាត្រា១៣៤ កថាខណ្ឌទី២ និងមាត្រា២៩៩ កថាខណ្ឌទី២ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី) ហេតុនេះលទ្ធកម្មកម្មសិទ្ធិរបស់ C អាចតតាំងនឹងការអនុវត្តរបស់ម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្ត A បាន។

ទី៣ ការអនុវត្តសិទ្ធិប្រាតិភោគ

ប្រសិនបើខ្លឹមសារនៃការអនុវត្តដោយបង្ខំជាការអនុវត្តសិទ្ធិប្រាតិភោគ តាមរយៈការលក់ ដោយបង្ខំនូវវត្ថុជាក់លាក់ណាមួយ (កម្មវត្ថុនៃការអនុវត្តដោយបង្ខំជាអចលនវត្ថុជាអាទិ៍) អាចនឹងត្រូវបានធ្វើឡើង ដើម្បីសម្រេចសិទ្ធិលើបំណុលរបស់ A ក្នុងនាមជាម្ចាស់បំណុលនៃការ

អនុវត្ត ចំពោះទ្រព្យសម្បត្តិទទួលខុសត្រូវរបស់ B ដែលជាកូនបំណុលនៃការអនុវត្ត ហើយ A យល់ថាអចលនវត្ថុ L ជាទ្រព្យសម្បត្តិទទួលខុសត្រូវរបស់កូន បំណុលនៃការអនុវត្តដែល ត្រូវបានដាក់ប្រាតិភោគដើម្បីធានាសិទ្ធិលើបំណុលក្រោមរូបភាពជាហ៊ីប៉ូតែក ឬសិទ្ធិលើការបញ្ចាំជាអាទិ៍។ ក្នុងករណីនេះ ប្រសិនបើ តតិយជន C អះអាងអំពីកម្ម សិទ្ធិរបស់ខ្លួនចំពោះ កម្មវត្ថុនៃការអនុវត្តដោយបង្ខំ នាំឲ្យមានមូលហេតុនៃការធ្វើបណ្តឹងតវ៉ារបស់តតិយជន ពីព្រោះការអនុវត្តដោយបង្ខំបានបំពានសិទ្ធិរបស់ C ដោយសារកម្មវត្ថុនៃការអនុវត្តនេះមិនមែនជាទ្រព្យសម្បត្តិរបស់កូនបំណុលនៃការអនុវត្ត និងធ្វើឲ្យតតិយជនបាត់បង់កម្មសិទ្ធិលើ អចលនវត្ថុនោះ ប្រសិនបើការអនុវត្តដោយបង្ខំនៅតែបន្ត។ ផ្ទុយទៅវិញក្នុងករណីនេះ ប្រសិនបើតតិយជនអះអាងអំពីសិទ្ធិកាន់កាប់ ឬសិទ្ធិលើការបញ្ចាំ ឬផលុបភោគជាអាទិ៍ ការលក់ដោយបង្ខំចំពោះអចលនវត្ថុនេះមិនធ្វើឲ្យបាត់បង់សិទ្ធិរបស់តតិយជននោះទេ។

ឧទាហរណ៍1៖ A (ម្ចាស់បំណុល នៃការអនុវត្ត) បានដាក់ពាក្យសុំរឹបអូសអចលនវត្ថុដែលបានចុះបញ្ជីក្រោមឈ្មោះ B (កូនបំណុលនៃការអនុវត្ត) ដើម្បីលក់ប្តូរជាប្រាក់សម្រេចសិទ្ធិលើបំណុលរបស់ខ្លួនដែលត្រូវបានធានាដោយប្រាតិភោគ (វិសាលភាពនៃហ៊ីប៉ូតែកដែលត្រូវបានធានាមានចំនួន ១0.000 ដុល្លារអាមេរិក)ជាអាទិ៍។ A យល់ថាអចលនវត្ថុ L ជាទ្រព្យសម្បត្តិទទួលខុសត្រូវរបស់ B ប៉ុន្តែតាមពិតកម្មសិទ្ធិករនៃអចលនវត្ថុពិតប្រាកដគឺC។ ករណីនេះតតិយជន C មានមូលដ្ឋាននៃបណ្តឹងតវ៉ារបស់តតិយជន ពីព្រោះការអនុវត្តដោយបង្ខំធ្វើឲ្យប៉ះពាល់ដល់កម្មសិទ្ធិរបស់ខ្លួន។ ផ្ទុយទៅវិញ ប្រសិនបើ C អះអាងអំពីសិទ្ធិលើ ការបញ្ចាំចំពោះអចលនវត្ថុ គឺ C គ្មានមូលហេតុនៃបណ្តឹងតវ៉ារបស់តតិយជននោះទេ ពីព្រោះការលក់ដោយបង្ខំចំពោះអចលនវត្ថុរបស់ A គឺការផ្ទេរកម្មសិទ្ធិពី B ទៅអ្នកទិញតាមផ្លូវតុលាការប៉ុណ្ណោះ ដោយសិទ្ធិរបស់ C មិនត្រូវបានបាត់បង់នោះទេ។ មួយវិញទៀត អ្នកទិញតាមផ្លូវតុលាការមិនមែនទទួលបានការផ្ទេរការកាន់កាប់ដោយស្ម័យប្រវត្តិនោះទេ គឺគ្រាន់តែទទួលបានការផ្ទេរកម្មសិទ្ធិប៉ុណ្ណោះ។ ហេតុនេះទោះបីជាកម្មសិទ្ធិលើអចលនវត្ថុត្រូវបានផ្ទេរពីកូនបំណុលនៃការអនុវត្ត (កម្មសិទ្ធិករនៃវត្ថុ) ទៅឲ្យអ្នកទិញតាមផ្លូវតុលាការក៏ដោយ ក៏ម្ចាស់សិទ្ធិលើការបញ្ចាំចំពោះអចលនវត្ថុ (តតិយជន C) នៅតែអាចបន្តកាន់កាប់អចលនវត្ថុនោះ រហូតទទួលបានការសងដដែល លើកលែងតែសិទ្ធិនេះមិនអាចតតាំងចំពោះម្ចាស់បំណុលដែលមានអាទិភាពជាងខ្លួន (មាត្រា ៨២១ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី)។

ឧទាហរណ៍2៖ A (ម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្ត) បានដាក់ពាក្យសុំរឹបអូសអចលនវត្ថុដែលបានចុះបញ្ជីក្រោមឈ្មោះB(កូនបំណុលនៃការអនុវត្ត) ដើម្បីលក់ប្តូរជាប្រាក់សម្រេចសិទ្ធិ

លើបំណុលរបស់ខ្លួនដែលត្រូវបានធានាដោយប្រាតិភោគ (វិសាលភាពនៃហ៊ីប៉ូតែកដែលត្រូវបានធានាមានចំនួន ១0.000 ដុល្លារអាមេរិក)ជាអាទិ៍។ A យល់ថា អចលនវត្ថុ L ដែលមានអាគារជាទ្រព្យសម្បត្តិទទួលខុសត្រូវរបស់B។ ប៉ុន្តែតាមពិតកម្មសិទ្ធិករនៃអាគារពិតប្រាកដគឺ C ដោយ C បានសាងសង់អាគារផ្អែកលើសិទ្ធិជួល។ ករណីនេះ តតិយជន C មានមូលដ្ឋាននៃបណ្តឹងតវ៉ារបស់តតិយជន ពីព្រោះការអនុវត្តដោយបង្ខំធ្វើឲ្យប៉ះពាល់ដល់កម្មសិទ្ធិនៃអាគារបស់ខ្លួនដែលតម្រូវឲ្យដកចេញនូវការអនុវត្តដោយបង្ខំមួយផ្នែក(មាត្រា៨៤៧ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី)។

៤. តើបណ្តឹងតវ៉ារបស់តតិយជនត្រូវសរសេរដូចម្តេច?

តតិយជនត្រូវដាក់ពាក្យបណ្តឹងតវ៉ារបស់តតិយជន ទៅតុលាការអនុវត្តដែលក្លាយជាស្ថាប័នអនុវត្ត ឬតុលាការដែលអាជ្ញាសាលាស្ថិតនៅក្រោម (ស្ថាប័នអនុវត្ត) នោះស្ថិតនៅ ដោយបង់ប្រាក់ប្រដាប់ក្តីដូចនឹងបណ្តឹងធម្មតាផងដែរ ប៉ុន្តែចំពោះពន្ធដាក់ពាក្យសុំត្រូវបង់តែ១/២នៃពន្ធដាក់ពាក្យសុំនៅក្នុងបណ្តឹងធម្មតា (ប្រកាសលេខ៥៤ កយប្រក/០៩ ទំព័រ១៨ និង១៩)។ ជាគោលការណ៍ តុលាការអាចចេញសាលក្រមបានទាល់តែមានពាក្យបណ្តឹង និងការទាមទារ តុលាការមិនអាចចេញអ្វីហួសពីការទាមទាររបស់ភាគីនេះឡើយ (មាត្រា១៨២ កថាខណ្ឌទី២ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី)។ ពាក្យបណ្តឹងត្រូវតែគោរពតាមមាត្រា៧៥ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ដោយខ្លឹមសារនៃសាលក្រមដែលដើមចោទទាមទារឲ្យតុលាការចេញគឺ ៖

ការអនុវត្តដោយបង្ខំដែលចុងចម្លើយ A បានដាក់ដោយផ្អែកលើអនុសារសាលក្រមដែលមានរូបមន្តអនុវត្តក្នុងរឿងក្តី (បញ្ជាក់រឿងក្តីនៃសាលក្រមដែលបានដាក់ពាក្យសុំអនុវត្ត) ចុះថ្ងៃខែឆ្នាំ លើទ្រព្យសម្បត្តិ (អត្តសញ្ញាណទ្រព្យសម្បត្តិ) ***<u>មិនត្រូវបានអនុញ្ញាត</u>***។

<u>អង្គហេតុចាំបាច់សម្រាប់បញ្ជាក់ការទាមទារ</u>

កម្មវត្ថុនៃការអនុវត្តដោយបង្ខំមួយផ្នែក ឬទាំងមូល គឺជាកម្មសិទ្ធិ ឬសិទ្ធិផ្សេងទៀតរបស់ដើមចោទដែលអាចរារាំងដល់ការធ្វើអនុប្បទាន ឬប្រគល់វត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុ។

<u>អង្គហេតុដែលជាមូលហេតុនៃការទាមទារ</u>(មាត្រា៧៥ កថាខណ្ឌទី៣ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី)

១) ចុងចម្លើយ A បានដាក់ពាក្យសុំអនុវត្តដោយបង្ខំទៅសាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ ដោយផ្អែកលើសាលក្រម (រឿងក្តីលេខ ចុះថ្ងៃទីខែឆ្នាំ.....របស់សាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ) ហើយតុលាការអនុវត្តបានរឹបអូសអចលនវត្ថុដែលបាន រៀបរាប់ក្នុងបញ្ជីទ្រព្យសម្បត្តិ។

២) ដើមចោទ C ជាកម្មសិទ្ធិករនៃទ្រព្យដែលបានរៀបរាប់នៅក្នុងបញ្ជីទ្រព្យសម្បត្តិ។ (នៅក្នុងការអនុវត្តជាក់ស្តែង C ត្រូវរៀបរាប់លម្អិតបន្ថែមទៀតអំពីរបៀបដែលគាត់បានទទួលកម្មសិទ្ធិលើអចលនវត្ថុនោះ)។

គំរូនៃពាក្យបណ្តឹងតវ៉ារបស់តតិយជន

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ពាក្យបណ្តឹង

ដើមចោទ ៖ ឈ្មោះ C ភេទប្រុស អាយុ ៣៥ ឆ្នាំ សញ្ជាតិខ្មែរ មានអាសយដ្ឋានស្ថិតនៅផ្ទះលេខ ១២ ផ្លូវលំ ក្រុម ១ ភូមិ ២ សង្កាត់ ៣ ខណ្ឌ ៤ រាជធានីភ្នំពេញ។

អ្នកតំណាងដោយអាណត្តិ "ដើមចោទ" ៖ មេធាវី P ជាមេធាវីនៃក្រុមហ៊ុនមេធាវី .....ដែលមានអាសយដ្ឋានស្ថិតនៅ.....។

ចុងចម្លើយ ៖ ឈ្មោះ A ភេទស្រី អាយុ ៣០ ឆ្នាំ សញ្ជាតិខ្មែរ មានអាសយដ្ឋានស្ថិតនៅផ្ទះលេខ ១០ ផ្លូវលេខ ៣១០ ក្រុម ១ ភូមិ ២ សង្កាត់ ៣ ខណ្ឌ ៥ រាជធានីភ្នំពេញ។

សូមគោរពជូន

លោកប្រធានសាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ

ក. ខ្លឹមសារនៃសាលក្រមដែលដើមចោទទាមទារឲ្យតុលាការចេញ

១. ការអនុវត្តដោយបង្ខំដែលចុងចម្លើយ A បានដាក់ដោយផ្អែកលើអនុសារសា លក្រមដែលមានរូបមន្តអនុវត្តចំពោះ B ក្នុងរឿងក្តី (សំណុំរឿងអនុវត្តលេខ ១០ ចុះថ្ងៃទី ១០ កញ្ញា ២០១៥) លើអចលនវត្ថុជាដីដែលមានទីតាំងស្ថិតនៅផ្ទះលេខ ០៣ ផ្លូវលេខ០៤ សង្កាត់បឹងរាំង ខណ្ឌដូនពញ រាជធានីភ្នំពេញ ដោយមានវិញ្ញាបនបត្រសម្គាល់ម្ចាស់អចលនវត្ថុលេខ ២៣១២ មិនត្រូវបានអនុញ្ញាត

២. ប្រាក់ប្រដាបក្តីជាបន្ទុករបស់ A

ខ.អង្គហេតុចាំបាច់ និងអង្គហេតុដែលជាមូលហេតុនៃការទាមទារ

ខ.១ ការចាប់ផ្តើមនីតិវិធីនៃការអនុវត្តដោយបង្ខំ (ឬនីតិវិធីនៃការចាត់ចែងរក្សាការពារ)

ខ.២ កម្មសិទ្ធិ ឬសិទ្ធិផ្សេងទៀតរបស់ដើមចោទដែលរាំងស្ទះការធ្វើអនុប្បទាន ឬការប្រគល់ទ្រព្យសម្បត្តិ

-

ខ.៣ កម្មសិទ្ធិ ឬសិទ្ធិផ្សេងទៀតរបស់ដើមចោទអាចតតាំងនឹងការអនុវត្តដោយបង្ខំ

-

គ.ភស្តុតាង

-

សេចក្តីដូចជម្រាបជូនខាងលើ សូម**លោកប្រធាន** មេត្តាសម្រេច តាមការស្នើសុំ ដោយក្តីអនុគ្រោះ។

សូម **លោកប្រធាន** ទទួលនូវសេចក្តីគោរពដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់អំពីខ្ញុំ។

រាជធានីភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី ០៨ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០១៨

អ្នកតំណាងដោយអាណត្តិ

P

តើបណ្តឹងតវ៉ារបស់តតិយជនមានអានុភាពផ្អាកការអនុវត្តដោយបង្ខំឬទេ?

ពាក្យបណ្តឹងតវ៉ារបស់តតិយជន មិនមានអានុភាពផ្អាកដោយស្វ័យប្រវត្តិនូវការអនុវត្តនោះទេ ហើយក៏មិនរារាំងការបន្តនីតិវិធីនៃការអនុវត្តដោយបង្ខំដែរ។ ក្នុងករណីតតិយជនបានដាក់បណ្តឹងតវ៉ារបស់តតិយជន ដោយផ្អែកលើភាពជាម្ចាស់សិទ្ធិរបស់គាត់ ប៉ុន្តែនីតិវិធីនៃការអនុវត្តដោយបង្ខំនៅតែបន្ត តើនឹងមានអ្វីកើតឡើង?

ក្នុងករណីនេះ ការអនុវត្តដោយបង្ខំអាចត្រូវបានបញ្ចប់ មុនពេលសាលក្រមលើបណ្តឹងតវ៉ារបស់តតិយជនបានចេញ ហើយបណ្តឹងតវ៉ារបស់តតិយជនក្លាយជាគ្មានប្រយោជន៍។ ដូច្នេះដើម្បីការពារតតិយជន ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីបានបង្កើតយន្តការសង្គ្រោះបឋមមួយ ដោយបានផ្តល់នូវមធ្យោបាយ ឬវិធាននៃការផ្អាកការអនុវត្តដោយបង្ខំជាបណ្តោះអាសន្ន តាមរយៈការសុំដីកាសម្រេចបង្គាប់ឲ្យផ្អាកការអនុវត្ត (មាត្រា៣៦៧ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី)។ បើតតិយជនអាចធ្វើសេចក្តីបញ្ជាក់ដំបូងអំពីមូលហេតុនៃការតវ៉ា នោះតុលាការអាចចេញដីកាសម្រេចផ្អាកការអនុវត្តដោយបង្ខំមួយរយៈដោយឲ្យដាក់ ឬមិនឲ្យដាក់ប្រាតិភោគរហូតដល់ពេលចេញ

សាលក្រមចុងក្រោយ។ ក្នុងករណីតតិយជនដាក់ពាក្យសុំលុបចោលការចាត់ចែងការអនុវត្ត បើតុលាការពិនិត្យឃើញថាមានសេចក្តីបញ្ជាក់ដំបូងអំពីមូលហេតុនៃការតវ៉ា និងមានលទ្ធភាពជាក់ស្តែងក្នុងការដាក់ប្រាតិភោគ តុលាការនឹងចេញដីកាសម្រេចបង្គាប់ឲ្យដាក់ប្រាតិភោគ និងប្រសិនបើ តតិយជនបានដាក់ប្រាតិភោគតាមខ្លឹមសារនៃដីកាសម្រេចបង្គាប់ឲ្យដាក់ប្រាតិភោគ តុលាការនឹងចេញដីកាសម្រេចលុបចោល នូវការចាត់ចែងការអនុវត្តដោយបង្ខំដែលបានធ្វើរួចហើយ។

តតិយជនអាចដាក់ពាក្យសុំផ្អាកការអនុវត្តដោយបង្ខំជាបណ្តោះអាសន្ន រួមគ្នាជាមួយនឹងបណ្តឹងតវ៉ារបស់តតិយជនបាន ឬអាចដាក់ពាក្យសុំនោះបន្ទាប់ ឬក្រោយពីដាក់ពាក្យបណ្តឹងមានន័យថា ក្នុងអំឡុងពេលដែលបណ្តឹងតវ៉ារបស់តតិយជនកំពុងចាត់ការ។ ប្រសិនបើតតិយជនបានធ្វើសេចក្តីបញ្ជាក់ដំបូងអំពីកម្មសិទ្ធិជាអាទិ៍ របស់ខ្លួនបានជោគជ័យ តុលាការអាចចេញដីកាសម្រេចបង្គាប់ឱ្យផ្អាកការអនុវត្តដោយបង្ខំជាបណ្តោះអាសន្ន។ ដីកាសម្រេចនេះជាឯកសារ នៃមាត្រា៣៧០ កថាខណ្ឌ២ ចំណុចក នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ហេតុនេះ បើតតិយជន ដាក់ដីកាសម្រេចនេះទៅតុលាការអនុវត្ត តុលាការអនុវត្តនឹងផ្អាកការអនុវត្ត។ ប្រសិនបើតុលាការចេញដីកាសម្រេចបង្គាប់ឲ្យលុបចោលការចាត់ចែងការអនុវត្តតាមមាត្រា ៣៦៧ កថាខណ្ឌ២ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ដីកាសម្រេចនេះជាឯកសារនៃមាត្រា មាត្រា៣៧០ កថាខណ្ឌ១ ចំណុចឆ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ហេតុនេះបើតតិយជនដាក់ដីកាសម្រេចនេះ ទៅតុលាការអនុវត្តតុលាការអនុវត្តនឹងលុបចោលការអនុវត្ត។

ដូចបានឃើញខាងលើនេះនៅពេលដែលមានការដាក់ពាក្យបណ្តឹងតវ៉ារបស់តតិយជន មេធាវីគប្បីដាក់ពាក្យសុំឲ្យផ្អាកការអនុវត្ត ឬពាក្យសុំលុបចោលការអនុវត្ត ពីព្រោះបណ្តឹងតវ៉ារបស់តតិយជនមិននាំឲ្យនីតិវិធីអនុវត្តដោយបង្ខំត្រូវបានផ្អាក ឬលុបចោលដោយស្វ័យប្រវត្តិនោះទេ ហេតុនេះ មេធាវីត្រូវពិនិត្យចំណុចនេះដោយហ្មត់ចត់ រួមទាំងខ្លឹមសារនៃការស្នើសុំ។

គំរូនៃពាក្យសុំផ្អាកការអនុវត្តដោយបង្ខំ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

<u>ពាក្យសុំឲ្យផ្អាកការអនុវត្តដោយបង្ខំ</u>

ឈ្មោះ C ភេទប្រុស អាយុ ៣៥ ឆ្នាំ សញ្ជាតិខ្មែរ មានអាសយដ្ឋានស្ថិតនៅផ្ទះ លេខ

១២ ផ្លូវលំ ក្រុម ១ ភូមិ ២ សង្កាត់ ៣ ខណ្ឌ ៤ រាជធានីភ្នំពេញ។

<u>សូមគោរពជូន</u>

លោក W ចៅក្រមនៃសាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ

<u>កម្មវត្ថុ</u> ៖ សំណើសុំផ្អាកការអនុវត្តដោយបង្ខំ ដែលចុងចម្លើយ A បានដាក់ ដោយផ្អែកលើអនុសារសាលក្រមដែលមានរូបមន្តអនុវត្តចំពោះ B ក្នុងរឿងក្តី (សំណុំរឿងអនុវត្តលេខ ១០ ចុះថ្ងៃទី១០ កញ្ញា ២០១៥) លើអចលនវត្ថុជាដីដែលមានទីតាំងស្ថិតនៅផ្ទះលេខ០៣ ផ្លូវលេខ ០៤ សង្កាត់បឹងរាំង ខណ្ឌដូនពញ រាជធានីភ្នំពេញ ដោយមានវិញ្ញាបនបត្រសម្គាល់ម្ចាស់អចលនវត្ថុលេខ ២៣១២។

<u>យោង</u> ៖-មាត្រា **៣៦៧** នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី

-សំណុំរឿងរដ្ឋប្បវេណីលេខ **៩០** ចុះថ្ងៃទី ០២ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០១៨

សេចក្តីដូចមានកំណត់ និងយោងខាងលើ ខ្ញុំបាទ សូមជម្រាបជូន ឯកឧត្តមប្រធានមេត្តាជ្រាបថា៖

.....

.....

.....

ក.ដំណើររឿង

-

-

-

ខ.មូលហេតុនៃការតវ៉ា

-

-

-

គ.សេចក្តីបញ្ជាក់ដំបូង

-

-

សេចក្តីដូចជម្រាបជូនខាងលើ សូម **លោកចៅក្រម** មេត្តាសម្រេច តាមការស្នើសុំ ដោយក្តីអនុគ្រោះ។

សូម **លោកចៅក្រម** ទទួលនូវសេចក្តីគោរពដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់អំពីខ្ញុំ។

រាជធានីភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី ០៨ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០១៨

ស្នាមម្រាមដៃ

C

ប្រសិនបើ បណ្តឹងតវ៉ារបស់តតិយជនត្រូវបានដាក់ តើតុលាការត្រូវចាត់ការដូចម្តេច?

សម្រាប់នីតិវិធីជំនុំជម្រះលើបណ្តឹងតវ៉ារបស់តតិយជន គឺធ្វើដូចនីតិវិធីនៃការជម្រះក្តីលើកទី១ដែរ។ តុលាការដែលទទួលពាក្យបណ្តឹងត្រូវពិនិត្យពាក្យបណ្តឹង។ តុលាការត្រូវធ្វើនីតិ-វិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផល នីតិវិធីទាញហេតុផល និងប្រកាសសាលក្រម ហើយចេញសាលក្រមចុងក្រោយ។

ក្នុងករណី តុលាការទទួលស្គាល់ការទាមទាររបស់ដើមចោទ តុលាការត្រូវចេញសាល-ក្រម ដែលមានខ្លឹមសារថា៖

ការអនុវត្តដោយបង្ខំ ដែលធ្វើឡើងដោយចុងចម្លើយ A ដោយផ្អែកលើឯកសារចម្លងយថាភូតនៃអនុសារសាលក្រម ដែលភ្ជាប់ជាមួយរូបមន្តអនុវត្តនៃរឿងក្តីលេខ.....ចុះថ្ងៃទីខែឆ្នាំរបស់តុលាការ...ទៅលើទ្រព្យសម្បត្តិដែលបានរៀបរាប់ក្នុងបញ្ជីទ្រព្យសម្បត្តិ***<u>មិនត្រូវបានអនុញ្ញាត</u>***។

តតិយជនដែលបានឈ្នះក្តីអាចលុបចោលការអនុវត្តដោយបង្ខំ ឬការអនុវត្តដីកាសម្រេចរក្សាការពារ ដោយដាក់លិខិតយថាភូតនៃឯកសារទាំងនេះ ទៅតុលាការអនុវត្ត (មាត្រា៣៧០)។ សាលក្រម ឬសាលដីកាដែលដាក់ទៅតុលាការអនុវត្ត ជាទូទៅជាសេចក្តីសម្រេចស្តាពរ (មាត្រា ១៩៣ និងមាត្រា១៩៤) ឬត្រូវបានប្រកាសឲ្យអនុវត្តជាបណ្តោះអាសន្ន (មាត្រា១៩៦) ដោយមិនតម្រូវឲ្យភ្ជាប់ជាមួយនឹងរូបមន្តអនុវត្តនោះទេ។

តើដីកាសម្រេចផ្អាកការអនុវត្តដោយបង្ខំ(មាត្រា៣៦៧ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី) មានអានុភាពដល់ពេលណា បើសាលក្រមនៃបណ្តឹងតវ៉ារបស់តតិយត្រូវបានចេញ ប៉ុន្តែមិនទាន់បានចូលជាស្ថាពរ?

បញ្ហានេះត្រូវដោះស្រាយតាម មាត្រា៣៦៨ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី នៅក្នុងសាលក្រម ឬសាលដីកាចុងក្រោយ អំពីបណ្តឹងតវ៉ាចំពោះការទាមទារ បណ្តឹងតវ៉ាចំពោះការផ្តល់រូបមន្តអនុវត្ត

ឬបណ្តឹងតវ៉ារបស់តតិយជន តុលាការដែលទទួលពាក្យបណ្តឹងអាចបង្គាប់ឲ្យធ្វើការចាត់ចែង ដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី១ និងកថាខណ្ឌទី២ នៃមាត្រា៣៦៧ (ការសម្រេចសេចក្តីផ្អាកការអនុវត្តដោយការដាក់ពាក្យបណ្តឹងតវ៉ាចំពោះការទាមទារជាអាទិ៍) នៃក្រមនេះ ឬអាចលុបចោល ឬផ្លាស់ប្តូរ ឬទទួលស្គាល់នូវសេចក្តីសម្រេចដែលបានធ្វើរួច ហើយតាមបញ្ញត្តិនៃទី១ ឬកថាខណ្ឌទី២នោះបាន។ ការសម្រេចសេចក្តីនេះត្រូវមានអានុភាពចាប់ពីថ្ងៃដែលសាលក្រម ឬសាលដីកាចុងក្រោយអំពីបណ្តឹងដែលបានកំណត់នៅក្នុងមាត្រាខាងលើនេះត្រូវបានប្រកាស។

ដីកាសម្រេចបង្គាប់ឲ្យផ្អាកការអនុវត្តដោយបង្ខំ (មាត្រា៣៦៧ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី) ត្រូវបាត់បង់អានុភាពនៅពេលដែលតុលាការចេញសាលក្រម នៃបណ្តឹងតតវ៉ារបស់តតិយជនជាហេតុនាំឲ្យការអនុវត្តដោយបង្ខំត្រូវបានផ្អាកអាចចាប់ផ្តើមអនុវត្តដោយបង្ខំឡើងវិញ មុនពេលដែលសាលក្រមនៃបណ្តឹងតវ៉ារបស់តតិយជនចូលជាស្ថាពរ ហេតុនេះដើម្បីរារាំងនូវបញ្ហានេះ មាត្រា៣៦៨ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីបានបញ្ញត្តិថា "តុលាការអាចបង្គាប់ឲ្យធ្វើការចាត់ចែងអំពីដីកាសម្រេចបង្គាប់ឲ្យផ្អាកការអនុវត្តដោយបង្ខំ"។ មានន័យថា នៅក្នុងសេចក្តីសម្រេចរបស់តុលាការក្រៅអំពីការសម្រេចទៅលើខ្លឹមសារ នៃសាលក្រមដែលដើមចោទទាមទារឲ្យតុលាការចេញ តុលាការត្រូវសម្រេចបន្ថែម ដែលមានខ្លឹមសារថា (១)ទទួលស្គាល់ដីកាសម្រេចផ្អាកការអនុវត្តដោយបង្ខំ ឬ(២)ផ្លាស់ប្តូរដីកាសម្រេចបង្គាប់ឲ្យអនុវត្តដោយបង្ខំ ឬ(៣)លុបចោលដីកាសម្រេចបង្គាប់ឲ្យផ្អាកការអនុវត្តដោយបង្ខំ។ សេចក្តីសម្រេចបន្ថែមនេះមានអានុភាពអនុវត្តភ្លាម។ បន្ទាប់ពីតុលាការប្រកាសសាលក្រម។

ឧទាហរណ៍ ៖ តុលាការទទួលស្គាល់នូវការទាមទាររបស់ដើមចោទនៃបណ្តឹងតវ៉ារបស់តតិយជន ហេតុនេះតុលាការត្រូវចេញសេចក្តីសម្រេចដូចខាងក្រោម៖

១.ការអនុវត្តដោយបង្ខំដែលធ្វើឡើង ដោយចុងចម្លើយដោយផ្អែកលើអនុសារៈសាលក្រម ដែលភ្ជាប់មកជាមួយរូបមន្តអនុវត្ត ចំពោះទ្រព្យសម្បត្តិដែលបានរៀបរាប់នៅក្នុងបញ្ជីទ្រព្យសម្បត្តិ (សំណុំរឿងលេខ.....ចុះថ្ងៃទីខែឆ្នាំ របស់តុលាការ.....) មិនត្រូវបានអនុញ្ញាត។

២.ទទួលស្គាល់ដីកាសម្រេចបង្គាប់ឲ្យផ្អាកការអនុវត្តដោយបង្ខំ

៣.ប្រាក់ប្រដាប់ក្តីជាបន្ទុករបស់ចុងចម្លើយ

ជាធម្មតា សេចក្តីសម្រេចទី១ មានអានុភាពអនុវត្ត លុះត្រាតែសាលក្រមចូលជាស្ថាពរ ប៉ុន្តែសេចក្តីសម្រេចទី២មានអានុភាពអនុវត្តភ្លាម។ នៅពេលសាលក្រមត្រូវបានប្រកាស នេះជាចំណុចពិសេស នៃសេចក្តីសម្រេចដែលទាក់ទងនឹងបណ្តឹងតវ៉ារបស់តតិយជន។ ក្នុងករណីនេះ ទោះបីជាមានឧបាស្រ័យទៅតុលាការជាន់ខ្ពស់ អំពីសេចក្តីសម្រេចនេះក៏ដោយ

ការផ្អាកការអនុវត្តដោយបង្ខំ តាមរយៈដីកាសម្រេចបង្គាប់ឲ្យផ្អាកការអនុវត្តដោយបង្ខំនៅតែបន្ត។ ប៉ុន្តែដើម្បីឲ្យតុលាការអនុវត្តបន្តផ្អាកការអនុវត្តដោយបង្ខំតាមខ្លឹមសារនៃសេចក្តីសម្រេចខាងលើភាគីឈ្នះក្តីត្រូវផ្ញើសេចក្តីសម្រេចនោះទៅតុលាការអនុវត្ត។

ឧទាហរណ៍៖ C បានដាក់ពាក្យបណ្តឹងតវ៉ារបស់តតិយជនចំពោះ A ទៅសាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ និងបានដាក់ពាក្យសុំផ្អាកការអនុវត្តដោយបង្ខំ។ តុលាការបានចេញដីកាសម្រេចបង្គាប់ឲ្យផ្អាកការអនុវត្តដោយបង្ខំ។ C បានដាក់ដីកាសម្រេចនេះទៅតុលាការអនុវត្ត ហើយតុលាការអនុវត្តផ្អាកជាបណ្តោះអាសន្ននៃការអនុវត្តដោយបង្ខំ។ បន្ទាប់ពីនោះ C បានឈ្នះបណ្តឹងតវ៉ារបស់តតិយជន។ ក្នុងករណីនេះសាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញត្រូវចេញដីកាសម្រេចទទួលស្គាល់ "ឲ្យផ្អាកការអនុវត្តជាបណ្តោះអាសន្នចំពោះរឿងក្តីលេខ.... ចុះថ្ងៃទីខែឆ្នាំរបស់ឈ្មោះតុលាការ" នៅក្នុងសេចក្តីសម្រេចបញ្ចប់នៃសាលក្រម។ ពេលដែល C បានដាក់សាលក្រមនេះទៅតុលាការអនុវត្ត តុលាការអនុវត្តនឹងបន្តផ្អាកការអនុវត្តដោយបង្ខំ។

ផ្ទុយទៅវិញ ប្រសិនបើបណ្តឹងតវ៉ារបស់តតិយជនមិនទទួលបានជោគជ័យ តុលាការនឹងចេញសាលក្រមដែលមានខ្លឹមសារ ដូចខាងក្រោមនេះ ៖

១.អនុញ្ញាតឲ្យអនុវត្តដោយបង្ខំ

២.លុបចោលដីកាសម្រេចផ្អាកការអនុវត្តដោយបង្ខំ

៣.ប្រាក់ប្រដាប់ក្តីជាបន្ទុករបស់ដើមចោទ

ឧទាហរណ៍៖ C បានដាក់ពាក្យបណ្តឹងតវ៉ារបស់តតិយជនចំពោះ A ទៅសាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ និងដាក់ពាក្យសុំផ្អាកការអនុវត្តដោយបង្ខំ។ តុលាការបានចេញដីកាសម្រេចបង្គាប់ឲ្យផ្អាកជាបណ្តោះអាសន្ននៃការអនុវត្តដោយបង្ខំ។ C បានដាក់ដីកាសម្រេចនេះទៅតុលាការអនុវត្ត ហើយតុលាការអនុវត្តផ្អាកជាបណ្តោះអាសន្ននៃការអនុវត្តដោយបង្ខំ។ បន្ទាប់មក C បានចាញ់ក្តីក្នុងបណ្តឹងតវ៉ារបស់តតិយជន។ ក្នុងករណីនេះ សាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញត្រូវបង្គាប់ "លុបចោលដីកាសម្រេចផ្អាកការអនុវត្តជាបណ្តោះអាសន្ននៃរឿងក្តីអនុវត្តដោយបង្ខំលេខ.... ចុះថ្ងៃទីខែឆ្នាំរបស់ឈ្មោះតុលាការ" នៅក្នុងសេចក្តីសម្រេចបញ្ចប់។ នៅពេល A ដាក់សាលក្រមនេះទៅតុលាការអនុវត្ត តុលាការអនុវត្តត្រូវបន្តការអនុវត្តដោយបង្ខំ។

សាលក្រមនៃបណ្តឹងតវ៉ារបស់តតិយជន ជាសាលក្រមដែលមានគោលបំណងរំលត់អានុភាពអនុវត្តនៃការអនុវត្តជាក់លាក់ នៅក្នុងទំនាក់ទំនងលើកម្មវត្ថុជាក់លាក់ ដោយធ្វើការផ្លាស់ប្តូរទំនាក់ទំនងគតិយុត្តនៃច្បាប់នីតិវិធី ហេតុនេះសាលក្រមនៃបណ្តឹងតវ៉ារបស់តតិយជនជាសាលក្រមនៃការបង្កើត កែប្រែ រំលត់ទំនាក់ទំនងគតិយុត្ត។ ប៉ុន្តែមិនមែនជាសាលក្រមនៃ

ការកំណត់អំពីអត្ថិភាព ឬនត្ថិភាពនៃសិទ្ធិទាមទាររបស់ដើមចោទនោះទេ ពីព្រោះខ្លឹមសារនៃសេចក្តីសម្រេចបញ្ចប់ គឺមិនបានទទួលស្គាល់ ឬមិនទទួលស្គាល់សិទ្ធិរបស់ដើមចោទ ឬបដិសេធសិទ្ធិរបស់ចុងចម្លើយនោះទេ ប៉ុន្តែធ្វើការវិនិច្ឆ័យថាតើការអនុវត្តដោយបង្ខំចំពោះទ្រព្យសម្បត្តិទទួលខុសត្រូវរបស់កូនបំណុលនៃការអនុវត្តមានលក្ខណៈត្រឹមត្រូវឬទេ ថាតើជាទ្រព្យសម្បត្តិរបស់កូនបំណុល? ថាតើគប្បីអនុញ្ញាតសម្រេចសិទ្ធិរបស់ម្ចាស់បំណុលឬទេ បើការពិតទ្រព្យសម្បត្តិនោះជារបស់តតិយជនជាអាទិ៍។

៥. សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

បណ្តឹងតវ៉ារបស់តតិយជនអាចត្រូវបានធ្វើឡើងប្រឆាំងនឹងការអនុវត្តដោយបង្ខំ ឬការអនុវត្តរក្សាការពារ ប្រសិនបើការអនុវត្តនោះបានធ្វើឲ្យខូចផលប្រយោជន៍របស់តតិយជន ដែលមានលក្ខណៈមិនសមរម្យ និងមិនត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ក្នុងការអនុញ្ញាតឲ្យម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្តសម្រេចសិទ្ធិរបស់ខ្លួន នៅក្នុងទំនាក់ទំនងធៀបនឹងតតិយជន។ តតិយជនអាចធ្វើបណ្តឹងនេះជោគជ័យលុះត្រាតែមានមូលហេតុបី ទី១៖ តតិយជនអាចរាំងស្ទះការធ្វើអនុប្បទាន ឬប្រគល់វត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុនៃការអនុវត្តដោយបង្ខំ ដោយអះអាងអំពីកម្មសិទ្ធិ ឬសិទ្ធិផ្សេងទៀត។ ទី២៖ កម្មសិទ្ធិ ឬសិទ្ធិផ្សេងទៀតរបស់តតិយជនអាចតតាំងនឹងការអនុវត្តដោយបង្ខំរបស់ម្ចាស់បំណុលនៃការអនុវត្ត និងទី៣៖ អត្ថិភាពនៃការអនុវត្តដោយបង្ខំ ឬការអនុវត្តរក្សាការពារដែលបានប៉ះពាល់ដល់កម្មសិទ្ធិ ឬសិទ្ធិផ្សេងទៀតរបស់តតិយជន។

នៅពេលបណ្តឹងតវ៉ារបស់តតិយជនត្រូវបានដំណើរការ គឺអនុវត្តនីតិវិធីដូចបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីទូទៅ ដោយតុលាការត្រូវធ្វើនីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផល ការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ ការប្រកាសសាលក្រម និងការចេញសាលក្រម ហេតុនេះបណ្តឹងតវ៉ារបស់តតិយជននៅពេលដាក់ ក៏បង់ប្រាក់ប្រដាប់ក្តីផងដែរ ប៉ុន្តែការបង់ពន្ធដាក់ពាក្យសុំ គឺ១/២ នៃការបង់ពន្ធដាក់ពាក្យសុំនៃបណ្តឹងធម្មតា ប្រសិនបើអះអាងអំពីកម្មសិទ្ធិ។ ប៉ុន្តែ បើអះអាងអំពីសិទ្ធិផ្សេងទៀត គឺ ១/៣ នៃការបង់ពន្ធដាក់ពាក្យសុំនៃបណ្តឹងធម្មតា។ ប្រសិនបើតម្លៃកម្មវត្ថុនៃការអនុវត្តដោយបង្ខំមានទំហំច្រើនជាងសិទ្ធិរបស់តតិយជន តម្លៃមូលដ្ឋាននៃការគណនាពន្ធដាក់ពាក្យសុំ គឺតម្លៃនៃផលប្រយោជន៍របស់តតិយជន។

បណ្តឹងនេះ តតិយជនអាចដាក់ទៅស្ថាប័នអនុវត្តដែលទទួលបន្ទុកអនុវត្តនូវវត្ថុដែលជាកម្មវត្ថុមានទំនាក់ទំនងផលប្រយោជន៍របស់តតិយជន ដោយទាមទារឲ្យតុលាការចេញសាលក្រមដែលមានខ្លឹមសារថា ការអនុវត្តដោយបង្ខំមិនត្រូវបានអនុញ្ញាត។ នៅពេលបណ្តឹងនេះត្រូវ

បានដាក់នីតិវិធីអនុវត្តដោយបង្ខំមិនត្រូវបានផ្អាក ឬលុបចោលដោយស្វ័យប្រវត្តិនោះទេ ហេតុនេះ តតិយជនត្រូវដាក់ពាក្យសុំផ្អាក ឬលុបចោលការអនុវត្តហើយប្រសិនបើតុលាការចេញដីកាសម្រេចផ្អាកការអនុវត្តជាអាទិ៍ ទើបការអនុវត្តដោយបង្ខំត្រូវបានផ្អាកមួយរយៈ រហូតដល់ពេលមានការសម្រេចជាថ្មី។ នៅក្នុងសាលក្រមនៃបណ្តឹងតវ៉ារបស់តតិយជនមានលក្ខណៈពិសេសខុសពីសាលក្រមទូទៅ ប្រសិនបើតុលាការទទួលស្គាល់បណ្តឹងតវ៉ារបស់តតិយជន តុលាការនឹងសម្រេចចំនួន ០៣ (បី) ចំណុចចម្បង ដែលមានខ្លឹមសារថា ទី១ ការអនុវត្តដោយបង្ខំមិនត្រូវបានអនុញ្ញាត ទី២ ទទួលស្គាល់ដីកាសម្រេចផ្អាកការអនុវត្តដោយបង្ខំ និងទី៣ ប្រាក់ប្រដាប់ក្តីជាបន្ទុករបស់ចុងចម្លើយ៕